

Întrebări și răspunsuri cu privire la Parchetul European

Bruxelles, 1 august 2018

Întrebări & răspunsuri

La [data de 8 iunie 2017, 20 de state membre au ajuns la un acord politic cu privire la instituirea, în cadrul cooperării consolidate, a noului Parchet European](#). Regulamentul de instituire a Parchetului European a fost adoptat de Consiliul Justiție și Afaceri Interne la 12 octombrie 2017 și a intrat în vigoare la 20 noiembrie 2017.

Între timp, Țările de Jos s-au alăturat Parchetului European, fiind cel de al 21-lea stat membru participant la acest proiect.

Ce este Parchetul European?

Parchetul European va fi o instituție independentă și descentralizată a Uniunii Europene, care va avea competența de a cerceta, urmări penal și trimite în judecată persoanele învinuite de săvârșirea unor infracțiuni care aduc prejudicii bugetului UE, cum ar fi actele de fraudă sau de corupție ori cazurile transfrontaliere de fraudă în materie de TVA de peste 10 milioane de euro.

Parchetul European va funcționa ca un birou unic pentru toate statele membre participante și va combina eforturile naționale și europene de asigurare a respectării legii într-o abordare unificată, eficientă și continuă.

De ce avem nevoie de un Parchet European?

Astăzi, interesele financiare ale Uniunii nu sunt suficient protejate, iar bugetele naționale pierd foarte mult din cauza fraudei transfrontaliere în materie de TVA.

În primul rând, organismele UE existente – OLAF (Oficiul European de Luptă Antifraudă), Eurojust (Agenția Uniunii Europene de Cooperare Judiciară în Materie Penală) și Europol (Oficiul European de Poliție) – nu pot efectua cercetări penale sau începe urmăriri penale în cazuri de fraudă. OLAF nu poate decât să transmită rezultatele anchetelor sale administrative autorităților naționale competente, care decid apoi, independent, dacă încep urmărirea penală pe baza constatărilor OLAF.

În al doilea rând, eforturile naționale de asigurare a respectării legislației sunt fragmentate între statele membre, acestea neluând întotdeauna măsurile necesare pentru a combate infracțiunile care aduc prejudicii bugetului UE. Astăzi, doar aproximativ 50 % din recomandările judiciare transferate de OLAF autorităților judiciare naționale conduc la o condamnare. Rata condamnărilor diferă semnificativ de la un stat membru la altul.

În al treilea rând, numărul redus de urmăriri penale are drept consecință recuperarea doar a unei mici părți din sumele fraudate. Autorii fraudelor care vizează bugetul UE sau care pun la cale fraude complexe în materie de TVA având ca rezultat neîncasarea, în fiecare an, a cel puțin 50 de miliarde EUR la bugetele naționale, știu că au mari șanse să își păstreze câștigul și mizează pe lipsa coerenței în asigurarea respectării legislației la nivelul UE.

Care vor fi principalele caracteristici ale Parchetului European?

Parchetul European va fi un organism independent, care va dispune de un înalt grad de specializare. Procurorii Parchetului European vor efectua investigații în toate statele membre participante într-un mod coordonat, vor face rapid schimb de informații și își vor uni eforturile pentru a asigura coordonarea anchetelor, înghețarea rapidă sau punerea sub sechestru a bunurilor și vor solicita, când va fi cazul, arestarea persoanelor suspecte de comiterea de infracțiuni, toate acestea în cadrul unei strategii europene comune în materie de cercetare și de urmărire penală.

Parchetul European se va sprijini pe capacitățile statelor membre și va pune în comun expertiza în domenii precum analiza criminalității, fiscalitate, contabilitate sau informatică. De asemenea, va garanta existența unor canale de comunicare fluide, fără bariere lingvistice. Anchetatorii Parchetului European vor acționa prin proceduri clare ca un organism unic, nelimitându-se la procesul mai lent și mai complicat al cooperării *ad-hoc* între diferitele autorități naționale.

În plus, Parchetul European va avea imaginea de ansamblu a situației și astfel va putea să detecteze și să urmărească mai ușor fraudele și alte infracțiuni.

Ce structură va avea Parchetul European?

Parchetul European va fi construit pe două niveluri: unul central și unul național. Nivelul central va consta din procurorul-șef european, 21 de procurori europeni (câte unul pentru fiecare stat membru participant), din care doi vor fi adjuncți ai procurorului-șef european, directorul administrativ și personal tehnic și de investigație. Nivelul descentralizat va consta din procurori europeni delegați care se vor afla în statele membre participante. Investigațiile și urmărirea penală efectuate la nivel național vor fi supravegheate de la nivel central.

Cum vor lucra procurorii europeni delegați?

Procurorii europeni delegați vor face parte din Parchetul European. Ca regulă generală, ei vor fi cei care vor efectua cercetările și vor începe urmărirea penală în propriile state membre, colaborând cu organismele naționale de asigurare a respectării legii și aplicând legislația națională. Acțiunile lor vor fi coordonate de un birou central condus de procurorul-șef european, care va asigura coerența și eficiența procedurilor în toate statele membre participante.

Datorită acestei structuri descentralizate, Parchetul European va beneficia de acces direct la expertiza națională, adică la o cunoaștere temeinică a sistemului judiciar național respectiv și a limbii locale, la integrarea în structurile locale ale organelor de urmărire penală, la experiența în materie de instrumentare a dosarelor de către instanțele locale etc.

Procurorii europeni delegați își vor putea menține în continuare posturile de procurori naționali (vor avea un mandat dublu). Totuși, atunci când își vor exercita atribuțiile în cadrul mandatului acordat de Parchetul European, procurorii delegați vor acționa în deplină independență față de organele naționale de urmărire penală din țara lor.

Cum vor fi selectați procurorii Parchetului European?

Procurorul-șef european și procurorii europeni vor fi selectați de către un comitet de selecție. Din acest motiv, Comisia a propus, la 31 iulie 2018, o decizie de punere în aplicare a Consiliului pentru numirea membrilor comitetului de selecție. Principala sarcină a comitetului de selecție va fi întocmirea unei liste restrânse de candidați pentru postul de procuror-șef european și de evaluare a calificărilor candidaților la procurorii europeni înainte de numirea acestora de către Consiliu.

Douăsprezece persoane vor face parte din acest comitet de selecție. Toate aceste persoane trebuie să fie foști membri ai Curții de Justiție și ai Curții de Conturi, foști membri naționali ai Eurojust, membri ai instanțelor naționale supreme, procurori de nivel înalt și avocați. În ceea ce privește componența grupului, Comisia a luat în considerare necesitatea echilibrării geografice, a echilibrului între femei și bărbați și a reprezentării corespunzătoare a sistemelor juridice ale statelor membre care participă la Parchetul European.

După adoptarea prezentei propuneri, Consiliul ar trebui să discute și să adopte o decizie de punere în aplicare a Consiliului de numire a membrilor comitetului de selecție. În baza acestei decizii, comitetul de selecție urmează să își înceapă activitatea în octombrie 2018. Comitetul de selecție urmează să selecteze procurorul-șef european și procurorii europeni până la sfârșitul anului 2019.

Care este temeiul juridic al instituirii Parchetului European?

Tratatul de la Lisabona pune un accent deosebit pe combaterea infracțiunilor financiare și economice grave, cu dimensiune transfrontalieră. Temeiul juridic și normele cu privire la instituirea Parchetului European figurează la articolul 86 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), care prevede că:

„Pentru combaterea infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, Consiliul, hotărând prin regulamente în conformitate cu o procedură legislativă specială, poate institui un Parchet European, pornind de la Eurojust.”

Articolul 86 din TFUE prevede, de asemenea, posibilitatea instituirii Parchetului European în cadrul cooperării consolidate, dacă cel puțin 9 state membre doresc să facă acest lucru.

Parchetul European va fi competent în materie de fraude care aduc prejudicii bugetului Uniunii, după cum se arată în Directiva privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin intermediul dreptului penal (Directiva PIF), care a fost adoptată la 5 iulie 2017.

Ce este cooperarea consolidată? Are sens instituirea Parchetului European pe această bază?

Cooperarea consolidată este o procedură prin care un număr de cel puțin nouă state membre convin să avanseze și să stabilească o colaborare mai strânsă într-un anumit domeniu. Această procedură a fost aplicată în materie de divorț, brevete și regimuri matrimoniale.

Prin instituirea Parchetului European, 20 de state membre își afirmă dorința de a-și uni forțele și de a proteja mai bine interesele financiare ale Uniunii.

Parchetul European va fi un actor-cheie în combaterea infracțiunilor îndreptate împotriva bugetului UE. Va fi un pas important înainte în protejarea intereselor financiare ale UE.

Statele membre neparticipante vor putea să devină membre ale Parchetului European, într-o etapă ulterioară.

Ce state membre vor face parte din Parchetul European?

La data de 8 iunie 2017, 20 de state membre au ajuns la un acord general cu privire la instituirea, în cadrul cooperării consolidate, a Parchetului European. Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului de instituire a Parchetului European a fost adoptat, în cadrul cooperării consolidate, de Consiliul Justiție și Afaceri Interne la 12 octombrie 2017 și a intrat în vigoare la 20 noiembrie 2017. Statele membre participante de la data intrării în vigoare a prezentului regulament sunt: Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Portugalia, Republica Cehă, România, Slovacia, Slovenia și Spania.

La data de 1 august 2018, Țările de Jos au devenit cel de al 21-lea stat membru care participă la Parchetul European. La 14 iunie 2018, Malta și-a notificat intenția de a participa la cooperarea consolidată.

În această etapă, nu toate statele membre doresc să participe la Parchetul la Parchetul European, dar vor putea să devină membre oricând după adoptarea regulamentului.

De ce nu ar fi mai bine ca fraudă să fie combătută direct de statele membre?

În prezent, numai autoritățile naționale pot efectua cercetări penale și începe urmărirea penală în cazuri de fraudă care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii. Însă competențele lor se opresc la frontierele naționale. Infracțiunile care aduc prejudicii bugetului UE sunt adesea complexe. Ele implică mai mulți actori, mecanisme de fraudă complicate și elaborate, diverse țări și jurisdicții naționale. În același timp, reușita anchetelor în cazurile de fraudă necesită o foarte bună înțelegere a cadrului juridic și administrativ respectiv.

O cooperare eficientă între statele membre nu este ușor de realizat din cauza diferențelor dintre sistemele de drept penal, a incertitudinilor legate de stabilirea instanței competente, a procedurilor îndelungate de acordare a asistenței juridice, a problemelor lingvistice, a lipsei resurselor și a diferențelor la nivel de priorități.

Iată de ce lupta împotriva fraudei care afectează bugetul UE poate fi privită la nivel național ca fiind un proces de lungă durată, necesitând mobilizarea unui număr mare de personal. În consecință, se poate ca uneori aceste cazuri să nu facă obiectul cercetărilor sau să se renunțe la cercetări imediat ce apar dificultăți. În unele cazuri, autoritățile naționale pot decide să ancheteze doar partea infracțiunii care se referă la statul membru respectiv, ignorând implicațiile potențiale mai ample ale unei rețele de fraudă.

Ce schimbări va aduce Parchetul European?

Parchetul European va funcționa ca un birou unic pentru toate statele participante și nu va fi nevoit să se bazeze pe instrumentele tradiționale ale dreptului UE pentru cooperarea între autoritățile judiciare din diferite state membre.

El va pune în comun cunoștințele de specialitate și experiența și își va desfășura activitatea ca un organism unic pentru toate statele membre participante. Parchetul European va putea să acționeze rapid dincolo de granițele naționale, fără a fi nevoit să recurgă la lungile proceduri de cooperare judiciară. De asemenea, va permite aplicarea unei politici comune în materie de urmărire penală, punând astfel capăt abordării fragmentate cu care ne confruntăm în prezent.

Parchetul European va remedia deficiențele existente în prezent și va combate fraudarea fondurilor UE în cazurile care depășesc pragul de 10 000 EUR. În același timp, va acționa în cazurile transfrontaliere complexe de fraudă în materie de TVA de peste 10 milioane EUR.

Se estimează că activitatea Parchetului European se va concretiza în mai multe urmăriri penale finalizate cu condamnări și într-o recuperare mai eficientă a sumelor fraudate.

Cum va fi asigurată independența Parchetului European?

În primul rând, regulamentul prevede că personalul Parchetului European acționează în interesul Uniunii în ansamblul său și că **nu solicită și nu acceptă instrucțiuni** de la nicio altă instituție. Astfel se garantează că instituțiile, organele, birourile sau agențiile Uniunii și statele membre respectă independența Parchetului European și nu încearcă să îl influențeze în exercitarea funcțiilor sale.

În al doilea rând, Parchetul European va fi **independent din punct de vedere structural**, deoarece nu va fi integrat în altă instituție sau serviciu al UE.

În al treilea rând, **numirea** procurorului-șef european se va face în urma unui apel public la candidaturi, de către Parlamentul European și Consiliu. O comisie formată din foști membri ai Curții de

Justiție, membri ai instanțelor supreme naționale, ai parchetelor naționale și/sau avocați reputați, va ajuta la elaborarea unei liste scurte de candidați. Mandatul este limitat la șapte ani fără posibilitate de prelungire, ceea ce garantează că acțiunile procurorului-șef european nu vor fi motivate de dorința de reînnoire a mandatului. Procurorul-șef european poate fi **revocat din funcție** numai printr-o decizie a Curții de Justiție, la cererea Parlamentului European, Consiliului sau Comisiei.

În al patrulea rând, în ceea ce îi privește pe procurorii delegați naționali desemnați să lucreze pentru Parchetul European, regulamentul prevede că aceștia vor fi total independenți de organele naționale de urmărire penală.

Care sunt drepturile procedurale ale persoanelor suspectate?

Este important să fie consolidate garanțiile legale care protejează persoanele fizice și întreprinderile care fac obiectul cercetărilor sau al urmărilor penale în Uniunea Europeană. Regulamentul cuprinde un set solid și complet de garanții procedurale, care va asigura protejarea, de către legislația europeană în vigoare și de către normele naționale privind dreptul la apărare, a drepturilor persoanelor suspectate și ale altor persoane implicate în anchetele Parchetului European.

Regulamentul garantează că persoana suspectată beneficiază de totalitatea drepturilor conferite de legislația UE și de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Aceste drepturi sunt enumerate în mod explicit și includ:

- dreptul la interpretare și traducere,
- dreptul de a avea acces la informații și la materiale din dosarul cauzei,
- dreptul de a avea acces la un avocat, dreptul de a comunica cu persoanele terțe și dreptul ca persoane terțe să fie informate în caz de detenție,
- dreptul de a păstra tăcerea și dreptul la prezumția de nevinovăție,
- dreptul la asistență juridică,
- dreptul la prezentarea de dovezi, numirea experților și audierea martorilor.

În plus, persoana suspectată beneficiază de dreptul la apărare conferit de legislația națională care reglementează procedura.

Care va fi rolul Eurojust după instituirea Parchetului European?

Eurojust ajută autoritățile naționale de anchetă și organele de urmărire penală să coopereze și să își coordoneze acțiunile în cadrul a aproximativ 1 500 de dosare transfrontaliere pe an. A contribuit la instaurarea unui climat de încredere reciprocă și la depășirea problemelor generate de marea diversitate de sisteme juridice și de tradiții din UE. Totuși, Eurojust nu dispune de competența de a efectua cercetări penale sau de a începe urmăriri penale în cazuri de fraudă. În 2013, Comisia a propus reformarea Eurojust, cu scopul de a îmbunătăți funcționarea acestuia în general și pentru a permite colegiului și membrilor naționali să se concentreze pe sarcinile operaționale, adică pe coordonarea și încurajarea cooperării dintre autoritățile judiciare naționale în lupta împotriva criminalității transfrontaliere.

Noul Eurojust va sprijini Parchetul European în combatere fraudei care afectează bugetul UE. El va ajuta la coordonarea investigațiilor desfășurate de Parchetul European cu cele efectuate de autoritățile de anchetă din statele membre care nu participă la acesta. Eurojust își poate oferi sprijinul și resursele administrative Parchetului European. Detaliile privind aceste măsuri vor fi stabilite prin încheierea unui acord între Parchetul European și Eurojust.

Care va fi rolul OLAF după instituirea Parchetului European?

OLAF va răspunde în continuare de investigațiile *administrative* având ca obiect nereguli, inclusiv fraude, care aduc prejudicii intereselor financiare ale UE și cazurile de abuzuri grave comise de personalul UE.

Deoarece nu toate statele membre participă la Parchetul European, OLAF va continua să efectueze investigații administrative care au legătură cu statele membre neparticipante la fel cum o face și în prezent.

În statele membre participante, în domenii care intră în sfera de competență a Parchetului European, acesta împreună cu OLAF vor trebui să stabilească și să mențină o cooperare strânsă menită să asigure complementaritatea mandatelor lor și să evite dublarea inutilă a eforturilor. În acest sens, OLAF nu va iniția investigații administrative în paralel cu cele desfășurate de Parchetul European în același caz. Într-o astfel de situație, Parchetul European poate solicita OLAF să sprijine sau să vină în completarea activității sale. În schimb, în cazurile în care Parchetul European nu efectuează o investigație, OLAF își va menține competența de a iniția o investigație administrativă din proprie inițiativă, în strânsă consultare cu Parchetul European care, la rândul său, va putea să furnizeze informații relevante către

OLAF, pe baza cărora acesta va putea lua în considerare aplicarea unor măsuri administrative.

La 23 mai 2018, [Comisia a propus modificarea Regulamentului \(UE, Euratom\) nr. 883/2013 privind investigațiile efectuate de OLAF](#), pentru a se asigura că OLAF este un partener apropiat și fiabil în cadrul EPPO și că acesta va efectua în continuare investigații administrative pentru a veni în completarea activității EPPO.

O cooperare strânsă între Parchetul European și OLAF și activitatea continuă desfășurată de OLAF în cadrul mandatului său vor permite protejarea intereselor financiare ale Uniunii într-un mod mult mai eficient.

Parchetul European va face arestări cu ajutorul forțelor sale proprii de poliție?

Doar autoritățile naționale vor putea să dispună arestarea persoanelor pentru infracțiuni care țin de competența Parchetului European. Procurorii europeni delegați vor efectua cercetările și vor începe urmăriri penale în statele membre participante, colaborând cu poliția națională și cu autoritățile de asigurare a respectării legii. Parchetul European va putea numai să solicite autorităților judiciare să dispună arestarea unei persoane suspectate dacă va considera că acest lucru este absolut necesar pentru continuarea anchetei sale și în condițiile în care luarea unor măsuri mai puțin intruzive nu ar permite atingerea aceluiași obiectiv. Cererile de acest tip vor fi evaluate și autorizate de către autoritățile judiciare naționale competente, în baza dreptului intern.

Unde își va avea Parchetul European sediul?

Instituția va avea sediul la Luxemburg.

Când își va începe Parchetul European activitatea?

După intrarea în vigoare a regulamentului de instituire a Parchetului European la 20 noiembrie 2017, au început lucrările de înființare a Parchetului. Se preconizează că, după o etapă de demarare de trei ani, Parchetul European își va putea începe activitatea la sfârșitul anului 2020.

MEMO/18/4767

Persoane de contact pentru presă:

[Nathalie VANDYSTADT](#) (+32 2 296 70 83)

[Sara SOUMILLION](#) (+32 2 296 70 94)

Întrebări din partea publicului larg: [Europe Direct](#) la numărul de telefon [00 800 67 89 10 11](#) sau prin [email](#)